

KÖZÉRDÉK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 50 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

Március 15.

(E. L.) Balsamillatot hintó nagy nap, magyar nemzetünk Betleheme, hol született az idvesség, a megváltás, a magyar szabadság: légy üdvözölve szent március idusa! Légy üdvözölve te nagy nap, melynél szebbet történelmünk nem ismer! . . .

Mi volt e nap? A feltámadás. Az a feltámadás, mely ragyogó pompáját millióknak arczára festette és festeni fogja még sokáig, míg magyar lesz e földön. Az a feltámadás, melynél csak egyet ismer szebbet a história, az isten-emberét. Az a feltámadás, mely a halottak lelkét még akkor is képes dobogtatni, mikor azok, kik hol golyózápor, hol vérpadok közepette veszték el: felujulnak lelkeinkben. Az a feltámadás, mely 41 évvel ezelőtt az elnyomók dolyfe miatt magasra emelkedett és követelte, hogy Magyarország legyen független, szabad állam! Mikor feltámad lelkünkben azoknak örökké élő, soha nem muló érzéke, kik a megpróbáltatás nehéz napjaiban végig vívták azt a rettenetes küzdelmet, melyről a történelem, a hatalmas földi bíró, azt mondja, hogy félistenek voltak! . . .

Ma az eszme lelkesít csak. Az eszme, melyért annyi vér hullott Szenttamástól Világosig. Ma már nem kiált lelkünk bosszuért a villamos égre, hanem áldást kér azokra, kik honszeremtől hevülő szívekkel, feltámasztották a magyar szabadságot. Eljenek azok! Eljenek az 1848—9-iki honvédek!

Március idusa szent! Legyen szent mindörökké! Eljen a magyar haza! . . .

Vármegyénk közgyűlése március 12-én.

Rége nem volt ily pezsgő élénkség minőt e közgyűlésen láttunk. A távollakókat nem tartotta vissza a nagy sár, mely a kezdődő szép tavasz napok egyik biztos jele. A gyűlésterem új padjai és régi széksorai mind el

lettek foglalva a bizottság tagjai által, kik zajos éljennel üdvözölték b. Kemény Kálmán főispánt.

A m. házi pénztár zárszámadásai után elhatározott, hogy az Abrudbányán létesítendő kaszárnya építése Szalay Ferencnek adassék ki. — s egymástán háromszor történt névszerű szavazással ki lett mondva, hogy a 200.000 frt építési költségen a pesti kereskedelmi banktól vétessék fel, — ennek biztosítására évi 1% rovatat vetessék ki s hogy a laktanya helyére szükséges területek megvásároltassanak — A n-nyedi laktanya kibővítése szintén határozatba ment.

A közigazgatási ügyek nagy szaporodása folytán egy aljegyzői és 3 közigazgatási gyakornoki állomás rendszeresítése, 200 frt irodai átalánytöbblet megnyerése s a járási orvosok részére 50 frt utazási átalánytöbblet megadása iránt a belügyminiszterhez felterjesztés tétetik.

A kiváló részletességgel egybeállított alispáni jelentést közölni fogjuk. A közmunkaszámadás és költségvetés, valamint az eddigi mérvén megállapított munkaváltás elfogadása után — alispán aa. jelenté, hogy a csombordi hid felépítése iránt a 10.000 frt államsegély a t. évi költségvetésbe felvett 5000 frt folytán tekintve, hogy a felépítést több évre lehet felosztani, — már a folyó évben lehet intézkedni.

Elfogadott a türendeseti és a külföldiek tartózkodása tárgyában készült szabályrendelet s több kisebb ügy után következett Hajdúvármegye és Arad város felirata a véderő törv. javaslat módosítása tárgyában, melyekre nézve az állandó választmány következő határozati javaslatot tette:

„A vármegye bizottsága bízván a törvényhozás bölcsességében s ennélfogva remélve, hogy az államnyelv használata a cs. és kir. közös hadseregben a tartalékos tiszti vizsgánál teljesen biztosítva lesz. — Arad sz. kir. város feliratának azon részét, mely szerint a véderő törv. javaslat 25. § odamódosíttassék, hogy az önkéntesekre nézve a második szolgálati év kötelezettsége ne mondassék ki: — pártolólág indomással veszi.“

Az állandó választmány javaslata ellenében Zeyk Dániel orsz. képviselő, b. Kemény Géza által támogatva, napirendre tért indítványozott. — Pavay V. Elek pedig felirást kívánt. Veszeley K. Medgyes B. és Csató J. alispán pártolólág szólván az állandó választmány javas-

lata mellett, — a főispán felállítás után szavazást rendelt el. A közgyűlés nagy többsége az áll. vál. javaslatát fogadta el, nagy éljenzés között. — A vita igen helyes mederben, egyszerű, józan érvek harcával folyt le. — Még egy pár átirat és indítvány után, melyek közt. mint közérdekűt, felemlíthetjük az országos marhavásároknak a megállapított napokra való szorítását. — Csató J. alispán melegen szólalt fel az „Alsó-hérmegyei tört., rég. és term. tud. egyeslet“ pártolása mellett. — A tárgysorozat véget érve, elnök főispán különös elismeréssel emelte ki azt a tárgylagos, higgadt érvelésű modort, melylyel az ügyek elintéztettek és élénk éljenzés között a gyűlést bezárta.

Gyűlés után fényes főispáni ebéd következett a „Nemzeti Szállóban.“ Ö Felsőre szivből eredő meleg szavakkal a báró főispán ó maga köszöntött, — reá pedig Török B. főjegyző mondott áldomást, míg Csató J. alispán köszöntése követett a köztiszteletlen álló főispánné ó nagyságára, a lelkes honleányra. A jó esombordi risling emelte az élénk köszöntők által is felkeltett hangulatot.

Benedek Károly beszéde.

Polgártársak, testvérek!

A hála szent érzelmeitől áthatva, a lelkesedésnek szent tüzetől hevítve, a honszeremtől felmagasztosulva sereglettünk össze, hogy megünnepeljük az „Uj Magyarország“ születés napját. Avagy, midőn Kárpátoktól Adriáig magasztos ünnepek zaja tölti be a levegőket; midőn a 3 halom és 4 folyó vidékén egy ünneplő gyülekezetté egyesül minden igaz magyar, midőn a megváltás, nemzeti feltámadás méltó megünneplésében vessenyre kél minden igaz honfi: csak e nemes város ne ünnepelne e, mely mindig megmutatta, hogy a hazafiságban előjárni, a nemzet magasztos aspirációért lelkesülni, a nemzet éltető eszméinek szolgálatába állani, nemcsak akar, de tud is?

Összesereglettünk, a hivatalnak odahagyva aktáit, a tanár kathedráját, a tanuló tantermét, a kereskedő boltját, az iparos dolgozó műhelyét, összesereglettünk még nagyobb ünneplésséggel, mint ezelőtt, mert úgy tetszik nekünk sőtét felhők borongnak felettünk, — mert úgy tetszik nekünk, hogy a helyett, hogy haladnánk, veszélyeztetve látjuk a kivivottakat is, — mert úgy tet-

TÁRCZA.

A szegények.

. Tarka gyermek ábrándaim tanuja, árnyas környékű békés hajlék, mindig megdöbben szívem, ha reád gondolok! Illatot hintó virágos hársfák, szép sugár torony előtt, oh hányszor jutottak eszembe, míg kinn a nagyvilágban kerestem az üdvöt, melytől az élet elfogy. Csúdes fenyők magánya, hol oly néla minden, hol bolyongani szoktam naplementéig, késő éjszakáig, oh hányszor vágyakoztam ti alátok! Malom vizének napestig tartó zugása, oh hányszor ábrándoztam zugásod mellett két kis eperajknak csábas mosolyáról, mely felforralja a vért.

. Régen, valamikor, mikor még szivemben tavasz volt tele dallal, költsézzettel, szerelemmel. Mikor oda vetődött utamba egy édes arcu leány, kinek vállain mintha arany hullám folyt volna, kinek szép orcáján ott égett a biborpir, a láng szemében; kinek ruhája selymét felső rózsá tette illatossá, míg vállai hamvát csipkék habja takarta . . . Annuska, reád emlékezem!

Elkezd szivem remegni, ha reád gondolok, még most is, mikor a ráncz mesgyéket vágott arczomba, hajam deressé vált s az illuziókból nem maradt más számomra, mint egy nyugodalmatlan sir, hol megpihenhetek, bár szél fujsa, fagy marja, záporosó mossa.

Rövid az élet, bár századokra nyúló pillanatokot éltem. Ereztem az álrészvét gunyos szánakozását, a méltatlan bánás módot, a reménytelen küzdés és az időelötti lemondás kiujait, s úgy találtam, hogy jobb nem érezni, mint érezni. A köznapi gondok emésztő kisserűségét az az édesarcu lány sem tudta kiállani, hanem elvágott ő is a mindenségbe, bolygó világba, hol az élet szebb, hol

szívének ideálmusát össze tudja egyeztetni a vágyakkal, a hol van szeretet.

Az a virágos sirhant, hol ő nyugszik, az én örvényem, hova minden indulatom féke vesztve rohan, hogy beledölnen engem is a mélységbe.

A nélkülözések gyönyörre, a küzdelmek szenvedélyé válnak e gondolatnál. Szegény Annuska, de gyöngéd is volt szived, de tud is becsüld az ábrándozás gyönyörét, de makacs is voltál álmaidhoz. Miért is tudott szilánká zuzni az az egy csók? Miért is jutott eszembe, hogy megeseókoljam az Ida arczát azon a helyen, a hol a te ütéssé érte? Azt a leányt, ki azt hitted ezadarul meggyalázott? Elnéted, azon lény előtt, kit te imádtál, a ki sorsodnak tengelye volt? És én hiába mentem vissza arra e helyre, hol azt a csókot adtam, hiában küzdöttem hogy meggyőzzek szírelmemről, nem hitted el nekem soha, hogy nem Idát szerettem. Pedig én a te hibád akartam jóvá tenni. S ezért kellett, e tréfiért, megsemmisíteni szép reményeinket, édes vágyainkat. Én férfi voltam, te nő. Én sohasem nősültem meg, téged Iklódy Gáborhoz adtak.

Ime történeted.

Nagy- és Kisiklódy Iklódy Gáborné ó nagysága ingerlő keccsel támasztotta fejét pehely karjaira s úgy bámulta a nagytiszteletű esperes urat, a mint odaveti a sorokat a papírra:

„ folyamodó panasolja, hogy

— Kérem nagysádat diktálja, férje szivtelen, álnok, csalfa, zsarnok, ledér, káromkodó, otthon nem ül stb.

Mindezek eléggé meggyőzték arról, hogy a szövetség a házasság élet céljának meg nem felel: ugyanazért elhatározta, hogy élni fog törvényeink által adott jogával és házastársától itéletesen örökre elválk: kéri különvettetését.“

A míg a nagytiszteletű esperes ur kiállítja az ivrébe hajtott fraktákat, Anna csábas ragyogásu szemei megtelnek könyekkel. Ifjan tíz évi együttlét után, hogy ide kellett jutnia!

Az esperes ur átadta a nagy pecsétetes levelet, biztosítván ó nagyságát, hogy nem sokáig lesz még Iklódy Gáborné.

Anna belevetelte magát a kocii selymes tlésébe s a kik látták kidübörögni a nehéz kocsiat az esperes ur udvaráról, mind végig néztek a szép asszonyon. Az pedig nem tudta gondolatait rendezni, okoskodását kormányozni. Szemei előtt talánszerű kaosszá tömörült a járólélok csoportja. Alig várta, hogy hazaérhessen. Végre a kocii a kapualj fakockáin megállott. Segítség nélkül szökött ki a kocsiból s futott szobájába. A magányos csendben az aranyos arabeszkkel áttört selyem vánkora hajtotta fejét s ott sirta ki fájdalmát hosszasan, megnyugtatóan. Körülletta a függő lámpa halvány fénye, a rokokó butorok, az asztalon heverő amateur kiadású könyvek ezer kedves emlékről kezdenek sutogni. A boudoir parketjének nehéz szőnyegei megszólalnak és elbeszélk Annának azokat a kedves órákat, mikor ő még nem volt Iklódy Gáborné. Es ezek az emlékek, a rózsás mult zavaros töredékei, megszólaltatják a hallgatag asszonyt.

— Megtanítottál szeretni, de te nem szerettél. Magnyitottad előttem a menyországot, de neked nem volt elég egy menny. Ejh, ilyenek vagytok ti férfiak, mindnyájan. Bár csak a fiamat ne vették volna el tőlem. Viseza kell kapnom.

Az esperes ur jól jövendőt. Iklódy Gáborné nemsokára Kun Anna lett. Visszanyerte szabadságát, rendelkezhetett maga fölött.

A szép, a kedves, a mivel ifju asszony egyedül állott újra. A kedves emlékek, most már gunyolódó rémekké lettek. Át sebzett szívének jól esett volna, ha bár

sz. tjkvben A+
gatlanok az 1881.
község házánál

akor.

kor

akor

alól is a becsár
es letetele mellett

mas felet az árverés
ugyanazon naptól
ri kir. adóhivatal-
lyrendelet értelme-

setelek a hivatalos
óság és Szerkeszora,
stók meg.

toságotl.

Gelei,
k járasbíró

ványok,

t által kivá-
k. Magstör-
nak 25 kr.
Gyógyi stb.
Pentár, Sán-
zy, de May.
búságáért az
inkler Albert

1-3

a legjobb

és számos magános

o hatasu kököges,
egyonemel és egyál-
ben gyermekek és

sama,

sök és fájdalmas
b ügyesének esot-

rasóban.

neken postafordul-
számból, e szer-
kamatlan tyukszé-

geineanu, tanár.

itsany Lajos fúszér-
szerezésnél Deisen
P. néli. Besztercezőn
gyógyszerezésnél.
R. gy. szerezésnél.

J. gyógyszerész

4-8

tó bámu-

al fog-

az én

ntoir

im

ara csak

st.

ség.

ott s elromolha

al együtt 4 frt

autato szerkezet-

ikül felbuzhatók

— ilyen kedvező

fogatekat van

melyet kétszere

es vagy utavár

viteli áruraktár

é p

gy a legvastagabb

szik, esinos kial-

a salonnak

nyeli háztartás-

95 krért varró-

kelendősége van.

msokara elfogy-

es vagy utavár

kviteli üzlete

5-6

zik nekünk, hogy amaz Isteni eszmékérti lángolásra, szent lelkesedésre, melyet ma 41 éve proklamáltak, még nagyobb szükségünk van, mint a közelmúltban.

Összesereglettünk, hogy megemlékezzünk a „kijelentésnek” napjáról; hiszen a „kijelentésnek” napjáról megfélemleni annyira volna, mint lemondani azon eszmékről, melyek az emberi tökéletesedés nagy vívmányai. — Összesereglettünk, hogy felrészítvén emlékezetünkben azt a lelkesedést, lázas szent gyönyört, mámort: felmelegedjék a szív, szárnyat nyerjen a gondolat, erélyt, szentesítést az akarat s szilárduljon a jövődőlő reménységünk.

Igen emlékezzünk és reméljünk, hiszen nemzeti visszaemlékezésnek és reménységnek szent ünnepe ez.

Ti nemzetemnek féltésnei, megdicsőült nagyok, kik a márcziusi eszmékért nemcsak lelkesedni, de élni-halni is tudatok ihlissetek meg, hogy gyöngye ajkainak rebbegése tizes nyelvek beszédévé váljon; jertek — oh jertek lengjétek körül hassátok át mindnyájunkat, hogy ama fenségesség eszmékért, melyeket véretekkel kereszteltetek meg mi is, ne csak lelkesülni, de élni-halni is tudjunk!

* * *

Emlékezzünk! Emlékezzünk ama tüneményes napról, mely csodaszertelen nagygyűlést tette a magyart. Midőn, mint egy varázserintésre tovatűnt a szomorú múlt, hogy helyét új ég és új föld foglalja el. Midőn „langyos fuvalmak érintették a tél fagyát által megdermedt földet; meleg omoló sugarak kezdék ölelni a göröngyöket; éneklő madárnak megzendült éneke, kopár völgynek, dombnak kinyitott virága; erdők gerliczéje, berkek pacstirtája himnuszokat küldtek fel az éghez; megmozdult, lüktetett a vén föld szive és a nagy természetnek, a nagy mindenségnek templomában felhangzott az ének: Halleluja az új életnek, itt a fellámadás!” (Szász G.) Kárpátoktól Adriáig végig zúgott a szó: „Magyarország nem volt, de lesz!” Midőn a hazaszeretet csodákat művelt, egyenlővé tette a koldust és a gazdagot, testvérré avatta a kicsinyt és a nagyot, gyöngét és erőt, hogy érted küzdjenek szent világ szabadság.

Igaz, hogy a mit márczius idussa szült, évtizedek méhében fejlődött lelkes hazafiak, Boeskaik és Zrinyiek, Bethlenek, Rákóczyak és Wesselényiek. Kisfaludy, Kazinczy, Vörösmarty és még annyian, égő honszerelemtől ittasulva, mind-mind küzdtek, karddal és tollal, hogy szabaddá, nagygyűlést tegyék a magyart; de, hogy mit kíván a magyar nemzet, sohasem volt oly hangosan és határozottan proklamálva, mint ma 41 éve.

A századok viharában megizmosult hatalommal, ittasult lelkesedéssel, mint porjából már rég kinőtt férfi talpra állott s fülébe dörögte a világnak „a szent, nagy esküt buzgón, lelkesen, hogy a magyar rab többé nem lesz;” fülébe zúgta elnyomóinak: „szabadságot a földnek, szabadságot az egyéneknek, szabadságot a gondolatnak, szabadságot a népeknek!”

Es szabad lett a sajtó! Eltöröltetett a gondolatirtó censura, miáltal a gondolatoknak millió nyelve lett, melyek némán beszélnek a szemnek s általa az értelemhez és szívhez.

Kijelentettek a szabadság, egyenlőség és testvériség igéi; az unio Erdélyvel.

S z a b a d s á g! Szabadnak lenni, — helyet fog-

fiát láthatna volna maga mellett. Túrelmetlenül ütötte meg az ezüst csengő gombját, hogy a kék tapettel borított falak is megrázkodtak bele.

A belépő komornának hangosan szólott oda csipetnyi ajkaival.

— Mariska, menjen el Iklódy urhoz és hozza haza a fiamat.

Mariska futva tette meg az utat a szomszéd utcáig, hol Iklódy ur lakott.

Lihegve jelentette, hogy mit izent urnője.

Es? és édes Annám, a férfi nyugodtan végig hallgatta komornádat. A kis Zoltánnal mondatla el, mit ő akart mondani.

— Nem megyek mamához. A mama csuful bántatával. Nem szeretem mamát. En a tatáé akarok lenni.

Mikor aztán Mariska kis fiad izentét megmondotta neked, ki volt mondva felettéd is a jövő. Még elégtételt sem vehettél. Ha Iklódy mondotta volna, de a te fiad, a te beczéd, a te egyetlen gyönyörűség izente, hogy nem szeret, hogy nem akar látni, kinek mondhatnád már: „te szétlépted a szívem; te sirba dobtad a becsületét; te megöltél engem. Miért tetted ezt? . . .”

Az a néhány szótag, mit kis fiad mondott, szemeid szivárványának feketéjét tüntette el s azok megégett lelked is eltűnt örökre.

Mikor én, azóta, utoljára láttalak, szegény asszony, egy fellángolt pokol voltál, ki törtél, zúztál mindent, mi kezud ügyébe esett. Az én szavamra csendesedtél meg. Két tenyered közé vetted kezemet s közel hajolva hozzám suttogád:

„Lásd Imre nekem borzasztó álmaim voltak. Azt

lalni a nemzetek nagy családjában, mit független Magyarország, mely ura sorsának; szabadnak lenni, a kormány védpaizsa alatt, mely kormány azoktól függjön, a kikért fennáll, szabadnak lenni minden polgárnak, mint szabad önálló nemzet önálló fiaikhoz illik.

E g y e n l ő s é g! Lerontván a korlátokat, melyeket az előítélet és önzés emelt az ember és ember között egyenlőknek lenni az emberi jogok gyakorlásában, egyenlők lenni az isteni és emberi törvények előtt; egyenlők mindnyájan nyelv, vallás, rangkülönbség nélkül, mert mindnyájan emberek vagyunk; tisztelni kibon-kiben az önszerzetet érdemeket, s nem tudni be kiváltságul másoknak kárára e származást, nem ismeri a jogok születését.

T e s t v é r i s é g! Testvéreknek lenni szent jogaink megvédésében, nemzeti nagyságunk, dicsőségünk munkálásában a szent, jó és igaz szeretetében, valósiságában.

U n i o: egyesülés Erdélylyel s a kettő szakított nemzettest egygyűlést legyen, keblében egy szív dobogjon, élte egy cél lebegjen, ereje egy akarat megvalósítására irányuljon.

Ime, márczius idusának vezér eszméi!

Hogy Petőffivel szóljak: „E napnak eredményei olyanok, melyek e napot örökre emlékeztetéssé teszik a magyar történelemben. Események folytatásának ez közönséges volna, de tekintve annak, a mi volt, kezdetnek, nagyszerű dicső.”

Oh, de az eszme, legyen bármily fenségesség, bármily isteni; ha hiányzik a szívnek tiszta szeretete, lelkesedése, mint anyátlan árva, elpusztul. A szívek lángja egybe kell csapjon a szeretet tárgyáért, hogy küzdhesünk érte a semmisülettig s feláldozhassuk mindenünket. — És a magyar, tudott ekként, lelkesülni hevülni és küzdeni a szárnyra boosított eszmékért. — Midőn márczius 15-ikét „a nemzet első szerelmét”, a megpróbáltatás nehéz napjai az eszmék vérkeresztsége váltá fel, a nemzet helyt állott a kimondott eszmékért. Nyert csaták diadalma, bitófák hosszú sora, sötét börtönök bilincsei, mind-mind bizonyosságot tesznek e jótállásról. Nagy és dicső volt a nemzet ama napok alatt. A nemzet lángelkű Demosthenesének szavára hat sereg állott elé fegyvertelen, ruhátlan, tanulatlan egyénekből s leverte a századok óta iskolázott; fegyelmzett nagyszámú ellenséget.

Nem „kommandirozták” őket a „Vorsehrift” szó éveken keresztül, nem ismerték őket a „Rüchwärts konzentrat” csak „előre” hangzott jelszavuk, s mégis bámulatba tudták ejteni a félvilágot. „Az alföld síkja Marathunára változott s Erdély bérezei között megelevenült a thermopyléi látvány”; a költő is vérsnyomokon járt. „Nincs annyi babér lombja délnak, a mennyiből méltó koszorút lehetne fenni e napok hőseinek”, „nincs annyi szép szava a költészetnek; mely megtudná énekelni e nagy napok lelkesedését?”

De jaj! A két fejű sas és az északi medve ölekezése meghusitani látszik a nemzet jobb jövőbe vetett hitét, reményét. A bitorhajnal hasadását komor éjszaka követte. Édes magyar hazánk az abszolutizmus sziklájához láncozott Prometheus leve, kinek szívét a két fejű sással keselyű szagatta, mardosta hosszú ideig.

De habár elbukott a hősi küzdelem, mert tragikus hős, megdicsőült az eszme. A vérkeresztség halhatatlan-

álmodtam, hogy kis fiam s én örökre elváltunk. Ő elment a föld alá lakni s én nem tudok ott élni. Oh, milyen kinokat állottam ki! Még azt is álmodtam, hogy kis fiam eljött hozzám, megkérdezte, hogy szeretem, hogy övé leszek én? . . .”

. Azé leszesz te nem sokára.

Egy késő éjjel azzal vertek fel, hogy siessek hozzád mert látni kívánsz.

Siettem, a mint csak lovaim vihettek. Nyugtalan léptekkel járkáltál fel-alá kipárnázott szobádban; tekinteted dühös, szilaj volt. Elmeredő tekintettel bámultál rám, mikor belépni láttál. Így fogadtál.

„Jó, hogy jössz. Itt var Zoltán is. Ott alszik az ágyon . . . Hazajött . . . Elszökött az apjától az éjjel. Oda butt mellém, megkérdezte, hogy elférünk-e kettőn itt? Elférünk, látod. Napkeletkor én is oda fekszem mellé . . .”

. Napkeletkor oda is feküdtél mellé, de nem a kis fiad mellé, hanem kora, hideg sirba. Ott pihenés a csendes fenyők magányában, hol oly méla csendes minden, hol annyit bolyongtam valaha. Ott hallgatód a malom vizének napestig tartó zúgását, hol annyit ábrándoztunk mindketten, mikor még szívünkben tavasz volt tele dallal, költéssel, szerelemmel. Oda vágyom én is te hozzád.

Ránczos arczom, deres hajam, nem sokára oda visznek s talán abban a kis hajlékban elférünk hárman én Annám!

Elekes László.

ságot köleszött neki. — Es e komor éjszaka utánujra hajnalodni kezdett. Jött a 67-iki kiegyezés.

Az uralkodó megérté nemzetének ohaját s lett népének atyja, nem zsarnoka. A márcziusi eszmék diadaira jutottak; a nemzet ura lett sorsának s már tőle függ, hogy a miért oly szívhez szólóan dalolt Petőfi, oly ellenállhatatlanul lelkesített Kossuth, oly hősiessen vezettek el dicső honvédeink, — való legyen.

Es midőn megemlékeztünk a dicső multtól, merit, sünk abból lelkesedést, bizalmat, reményt a jövőt illetőleg.

A mely nemzetnek van emlékezete nagy tettekről, kell legyen hite, reménye egy szebb, boldogabb jövőről. Arra a magyar nemzetre, melynek anyagi hős tettét jegyezte fel Kilió, arra a nemzetre, mely Nagy Lajos és Mátyás korával dicsekedhetik, nagy, dicső jövődőlő kell következzen.

A 67. utáni egészségesebb politikai viszonyok hatása alatt izmosult, fejlődött a magyar haza, hatalomban, tudományban, művészetben. Es mennyivel nagyobb lesz a haladás, mennyivel több az alkotmányos életnek áldása, ha még egészségesebb szol. viszonyok következnek reánk. Csak az alkotmányos élettel sokszor együttjáró közöny mi veszen erőt rajtunk.

Csak ellen gonddal virasszunk hazánk felett, élénk érdeklődéssel figyeljük úttereinek minden lüktetését. — s a z i a n Magyarországot virulni, fejlődni, haladni fog egy biztos ismeretes jövő felé, mely maga az ön állóság, e r k ö l c s i é s p o l i t i k a i f ü g g e t l e n s é g.

(Vége köv.)

Márczius 15. Nagyenyeden.

Soha nem látott fényvel, lelkesültséggel, hazafias érzélemmel ünnepelte meg Nagyenyed város a Bethlen-főiskola ifjúságával karöltve a magyar szabadság hajnalának felhasadását. Az örökké élő eszme negyvenegy éves évfordulójának nagy napja havazással köszöntött be, meg zavarva a rendezőség azon szép tervét, hogy a szabadban folyhasson le az egész ünnepély. Már a kora délutáni órákban, daczára a permetező havas esőnek, nagy tömeg lepte el a Bethlen-főiskola és városháza közötti tért, mely a főiskolából kimenő magyar ruhába öltözött rendezőséget riadó éljennel fogadta. Ekkor szólalt meg az „Órhegy” órmán az első ágyuszó, mely hirdeté az ünnepélyesség kezdetét, Eközben sűrű rendben érkeztek meg: 1. A városi nép zenekar. 2. Az 1848—9-iki honvédegyet Török Dániel vezetése alatt. 3. A Bethlen-főiskola ifjúsága. 4. A különböző városi iparegyütetek. 5. A nagyenyedi románság szép nemzeti szintű zászlónk alatt stb.

A s z a b a d b a n.

Ily rendben indult meg a körmenet a tüzoltós és Bethlen-főiskola zenekarának hazafias darabokat előadó hangjai mellett. Az imponáns körmenet megkerülve a várt, visszatért a városházához, hol Barttha Lajos IV. é. theol. kilépv az erkélyre Petőfi „Talpra magyarját” messze csengő hangon szavalta el.

A diszmagyar ruhába öltözött ifju lelkesült szavaltat a kétezer főre tehető közönség dörgő éljenzéssel jutalmazta.

Utánna a Bethlen-főiskola vegyes-dalkara a „Király-himnusz” adta elő, Borsai Samu vezetése alatt nagy gonddal.

Ezzel a program első fele bevégeződött s megkezdődött a felvonulás a terembe.

A t e r e m b e n.

A régi városháza nagy termét ekkor már fulladásig töltte meg a közönség. Közkívánatra, programmon kívül Barttha Lajos még egyszer elszavalta a „Talpra magyart” a közönség fenetikus tapsa között.

A tüzoltó zenekar által előadott nyitányt, valamint az iparos vegyes dalkar által előadott „Verbunkos” indulót a közönség osztatlan tetszéssel fogadta.

A program harmadik pontját Papp Czeckilke szavaltatta. Hegedüs „Eltemetve, feltámadva” remek költeményét adta elő. De milyen előadás! Szavának gyöngy szerű pergését, mély érzésének vulkanikus kitérését, mellyel a költemény megragadó pontját előadta, a közönség, mely hallá, soha el nem fogja feledni. Hosszas tapsvihar, dörgő éljenzés jutalmazta a közkezdveltségű szavallót.

A városi dalkar Haber „Fohászat” adta elő nagy gyakorlottsággal.

Most Benedek Károly főiskolai kontra-szenior emlék-beszéde következett. A költői nyelvezettel, élénk színezéssel, történelmi utánjárással írott beszéd mély hatást tett a közönségre, mely több ízben szakítá meg a szónokot élénk tetszés-jeleivel. Midőn azokról szólott, kik Bécs felé sandítanak, mintegy parancsokra morajlott végig a hangos „abczug”.

Az emlékbeszédet a theol. dalkar „király indulója” váltotta fel zenekísérettel. A nehéz darab előadását most is, mint a hangversenykor, teljes siker és éljenzés koronázta.

Az éneket újra a szónok ereje váltotta fel. Közönségünk kedvencze, Szabó Jenő III. é. th. lépett az

emelvénnyro
„Van-e egy
a tapsvihar
sának adzó
Végre
előadott tud
kezdett a k
Ime,
Ünnepély le
a napnak,
bad-sággal
embernek e
távol tőlünk
sótalan ken

Az ün
fényes lako
házában. M
hél, ogaadó
igényeket
telve volt.
kezdette me
királyt. A k
szótót s v
lapunk szü
köszöntök t
neveire ref
1848—9-iki
igazgató gy
K o v á c s
G a r d a J
a nemzetis
B a r t h a
gára. Sz a
élénk tetsze
dek Károly
Gáspár Jan
tanfelügyel
mokra. T
Lajosnak tá
Dr. Bart
dorra. S e
ij. Kiss K
Kossuth La
A ké
egyik fűsze
zengve!

az öv
vegyesen:
Az é
galás kifog
Mond
Kossuthra,
védnököre:
tással végz
Jakab Kár
Lajosra; —
Vacs
ezután ket
reggeli ör

A be
estét szerz
zetőiről elé
választásán
tekintünk.
ezred leány
szinpadoko
esetre ked
dag, kedé
az a kiváló
sulat szian
tapintatos,
kerrel gazd
egy darab
szó teljes
alatt nem
Örön
sulat, mel
(mond. ne
jes kifejő
ben alapsz
miniszteru
mulasztjuk
lőstőlőse
Ugyanis c

emelvényre s nála megszokott hávval adta elő Petőfi „Van-e egy marok föld?” ez. költeményét. Perczekig tartott a tapsvihar, melylyel a közönség Szabó művészi előadásának adózott.

Végre az ünnepélyt bezárta a főiskolai zenekar által előadott induló, melynek utolsó akkordjai alatt oszlani kezdett a közönség.

Ime, halvány vonásokban, a márczius 15-iki emlék-ünnepély lefolyása. Mámoritó hévét átértéztük újra annak a napnak, mely a világot a legdrágább kincsessel: szabadsággal ajándékozta meg. Felidéztek annak a nagy embernek emlékét, ki „egyedül, egyedül a bujdosók közül”, távol tőlünk s mégis oly közel, eszi a száműzetés keserű, sőtalan kenyerét. Szálljon áldás szent fejére!

Lakoma.

Az ünnepélyt rendező bizottság este 200 terítékű fényes lakomát rendezett a „Két Hattyu” szálloda kávéházában. Munkácsy Zsigmond bécsi oly nagy figyelemmel, odaadással állította ki a lakomát, hogy a kényesebb igényűeket is kielégíthette. A tágas épület este 8 órakor telve volt. A felköszöntők sorát Török Dániel elnök kezdte meg, szép szavakkal éltette a legalkotmányosabb királyt. A közönség állva hallgatta végig a szép felköszöntőt s viharos éljenzésbe tört ki. — Sajnáljuk, hogy lapunk szűk tere nem engedi a szebbnél-szebb pohárköszöntők tartalmát idezi s csak egyszerűen a szónokok neveire reflektálhatunk — Csató János alispán az 1848—9-iki honvédekre. Makkai Domokos főiskolai igazgató gyönyörű beszéd kíséretében Kossuth Lajosra. Kovács Gyula polgármester a Bethlen-főiskola ifjúságára. Török Bertalan főjegyző a főiskola tanáira. Gardai József tanár a jelenlegi honvédségre és később a nemzetiségekre. Dr. Kovács Ödön Csató Jánosra. Barth Lajos theologus Nagynyed város polgárságára. Szabó Jenő theologus egy költeményét szavalta élénk tetszés között. Szilágyi Farkas ref. pap Benedek Károlyra, az ünnepély szónokára. Csató János Gáspár Jánosra Makkai Domokos és Gáspár János tanfelügyelő az ifjúságra. Elek László Makkai Domokosra. Török Bertalan indítványára, hogy Kossuth Lajosnak távirat küldessék. Nagy lelkesedéssel elfogadtatik. Dr. Bartók György Kovács Gyulára és Sebestyén Sándorra. Sebestyén Sándor humoros felköszöntőjében íj. Kiss Károlyra, a lakoma főrendezőjére. Szász Béla Kossuth Lajosra stb.

A késő éjben ért véget a fényes lakoma, melynek egyik fűszerét képezte a városi dalkar, hazafias dalokat zengve! . . .

Cziblesalji.

Az Iparos Ifjúsági egylet

az óvodában 160 terítékű lakomát rendezett, melyen egyesben: asszonyok, lányok, férfiak és ifjak vettek részt. Az éték (a Dán J. konyhájáról) pompás s a felszolgálás kifogástalan volt.

Mondanom se kell, hogy itt is mondattak tosztok: Kossuthra, Táncsicsra, az egyletre, a vegyes dalkarra, ennek védnökére: t. Tőkés Imrénre, ki valóban példás kitarással végzi a tisztet; — s a dalkar buzgó pártfogóira: Jakab Károly, Tőkés Imre, Ungár Sámuel és Mátyás Lajosra; — s végül Sebor József karmesterre.

Vacsora után a vegyes dalkar két dalt zengett el s ezután kezdetét vette az elmaradhatlan táncz, mely a reggeli órákig tartott. — I.

LEVELEZÉS.

Marosújvár, 1889. márczius 12.

Igen tisztelt szerkesztőség!

A helybeli „műkedvelő-társulat” f. hó 9-én élvezetes estét szerezett a közönségnek. Nem tudunk a társulat vezetőiről elég dicsérőleg szólni, midőn egy a darabmegválasztásán, mint annak előadása feletti sikerén végig tekintünk. Szerdahelyi által magyarosított: „Maresa az ezred leánya” került a mondott napon színre. Egy a nagy színpadokon ma már ritkábban előforduló, de mindenestre kedves, erkölcsi és aethetikai motívumokban gazdag, kedélyes kis darab, melynek műkedvelőink körében az a kiváló érdeme volt, hogy teljesen megfelelt a társulat színművészeti erejének. — E mellett a szerepek tapintatos, minden igényeket kielégítő kiosztása oly sikerrel gazdagította az előadást, minő a téli igényben még egy darabnál se fordult elő. A szép számú közönség a szó teljes értelmében — élvezett s ennek hatása alatt nem is volt fukar elismerő tapsokban és kihívásokban.

Örömmel vesszük tudomásul, hogy a műkedvelő-társulat, mely különböző jótékony czélokért ezzel már 48 ik (mond. negyvennyolczadik) előadását tartotta: erejének teljes kifejlődése érzetében, végleg szervezkedett, a mennyiben alapszabályait jóváhagyás végett a nagym. belügy-miniszteriumhoz felterjeszté. S ebbeli örömmünkben nem mulasztjuk el annak is kifejezését adni, hogy a társulat létesülése tekintetében a lehető legpraktikusabban járt el. Ugyanis csendben a legkisebb hűhó nélkül, mint a bokor

alatti szerény ibolya 5 éven át működve gyakorolta, edzette, gyarapította erejét. Küzdött az ügyhöz méltó és mai napság vegtelenül ritka, ép azért hűmulusos kitarással. Egy igen-igen jó irány vezető a hosszú idő alatt legalább a társulat érdekét szívőkön viselő tagokat, a mennyiben jó nagy része soha sem képzelte magát bevégzett színésznek, erejét egyelőre kisebb szerepek elvállalásával gyakorolta s így a legtöbb esetben az előadás sikerének kicsinyes ambícióját örömmel, duzzogás, kedvetlenkedés nélkül alárendelte. Ilyen módon az állandóbb tagoknál szépen rendre — bár nagy fáradtsággal — megjött lassanként a tagok javarésznél az a színvonal, a színvonal, a színvonal: a rutin, mely minden névvel nevezendő színvonalat élvezetessé tehet.

E sorok írója egy igen szép elvet lát e társulat működésével megtestesülve t. i., hogy a színészet: művészet s mint ilyen nem eszeppen senkinek tulajdonába, fáradtság, tanulmány, hosszas gyakorlás, kitaró szorgalom és munkásság nélkül. Épen azért oly társulat, mely ma a szervezkedésnél a lelkesedés első hevében eget ostromló titánokként mindegyik képzelte magát s egy nagyszabású szabályzat keretében csak is azért tetszelegmagának hogy az jóváhagyási záradékkal ellátva, egy pár hű ember ambícióját kielégítse s a nagy közönséget izdellenkedéseivel untassa, áldozatkészégét különböző czimeken zaklassa: soha oly életkort el nem bír éri. — Őt hosszú év fáradalmi ma már gyümölcsöznek e társulatnál a mennyiben 20—30 képzett taggal bír s meg van az elő tapasztalat arra nézve, hogy új tagokat, hogy lehet és kell a hiányok pótlására képezni.

A férfi veteránok: Pásztor Gy. (Belteki ezredes), Csicszeri A. (Skultély őrmester), Boér J. (Fülöp udvarmester) tanulmány szülte játékaikkal ma is kitüntek. — de az újabb nemzedék sem maradt ámbátrá, mint Baranyai K. (Tüzes hadnagy) Urbán J. Márton K. stb. veteránoknak beváló ügyességgel álltak meg helyüket. — A nők közül: Petersberger Janka (Patakfaly báróné) Bószórményi Ida (Maresa), mint képzett és ma már művészi igényt is kielégítő ügyességgel játszottak. Utóbbinál midőn kedves énekét és játékát kiemeljük, tesszük csakis azon indokból, hogy — eszünkbe jutván őt év előtti első felléptei, midőn még oly tapasztalatlan oly járatlan, hogy ne mondjuk ügyetlen volt e téren — rámutathassunk arra: miszerint az akarat, az ügyiránti nemes szeretet, a kitarás, mily eredményhez vezet.

Isten éltesse e társulatot s annak minden tagját, hogy társadalmunknak a köznap, az anyagi, az érdekhajhászat felő hajlani akaro irányát a szép, jó, nemes irányába fordíthassa.

Gastibelza.

VEGYES HIREK.

— Impozáns fátylós menetet rendezett e hó 12-én Nagynyed város polgársága Kemény Kálmán báró főispánnak háládatosságából azon sikeres működésért, melyet a főispán az erdélyrészi gazdasági előhaladás érdekében közlebről kifejtett. Már este fél 7-kor kezdett gyülekezni a polgárság az új városház előtti téren s városszerte jó benyomást keltett, hogy a városi román lakosság is örömmel csatlakozott a mozgalomhoz s a legszébb rendben, nemzeti színű lobogó alatt vonult fel a gyülekező helyre, hol a különböző ipartestületek is mind megjelentek. Pont 7 órakor szólalt meg a tüzoltó zenekar indulója s utána a legszebb rendben sorakozott a tisztelő polgárság temérdek fátylával s a lobogók egész erdelyével. Midőn a menet eleje a megyeház elé ért, már az egész szabad teret díszes közönség lepte el. A tüzoltó zenekar ünnepélyes zenéjének elhangzása után, — előlépett Dr. Bartók György a díszmenet szónoka s messzeelható csengő hangon megtartá a lendületes üdvözlő szónoklatot, melyben a közönség tisztelőiről és hálájáról biztositá a főispánt azon önzetlen fáradozásaiért, melyekkel Alsófehérmegye és Nagynyed város előhaladását, anyagi fellendülését s általános jólétét előmozdítani magasztos hivatásának tartja. A főispán lakásának ablakából kihajolva megfogottan mondott köszönetet a személye iránt nyilvánuló bizalom és szeretetért, változa a ezukorgyár kérdésének legújabb állását — s felhívta a közönséget, hogy törekvéseit ezután is támogassák, mert csak úgy lehet az ohajtott szép eredményt elérni s jövőre is biztosítani. Ugy az üdvözlő szónok, mint a főispán beszédét mindegyre megújuló riadó éljenzés fogadta. Ezután a zenekar még egy darabot játszott s mire a közönség a főispán lelkes élettelisével a legszebb rendben visszavonult a városház térre, hol a lobogó fátylákat kioltották s a közönség szétszórótt.

— Egyházmegyei közgyűlés. A nagynyedi ref. egyházmegye képviselőtestülete folyó márczius 25-én rendkívüli közgyűlést tartani Felvinczén. Ugyanez alkalommal a házassági törvényszéknek is ülés leend. A közgyűlés d. előtt 9 órakor nyílik meg.

— Az „Eredeti Magyar Daltár” a Hoós János által nagy gondal ének és zongorára szerkesztett zenei folyó-

irat III ik évfolyamának 2 ik füzetét vették. A füzet 10 eredeti dalt tartalmaz, és pedig: a brányi Kornél, Lányi Ernő, Szt. Gály Gyula, Nagy Pista, Kelemen Lajosné, Jakab Géza, és Hoós Jánostól ének és zongorára, továbbá a mellékleten Borsay Samutól egy májusi indulót két szólamban gyermekhangra, s végül Keeskes Ernőtől szintén egy gyermek-dalt egy énekszólamban. Mindig szívesen megemlékeztünk az „Eredeti M. Daltár”-nak hozzánk beküldött füzeteiről, s ezuttal sem mulaszthatjuk el, hogy a most beküldött füzetet is a legmelegebben ne ajánljuk zenekedvelők t. előfizetőinknek, mint iró dalmunkban egyetle n, s hazai mostoha zenészeti viszonyainkat tekintve, nagy áldozatok árán fentartott zenei folyóiratot. Kibocsátott programjának minden füzetben megfelel; a magasabb műgényekkel bíró zenekedvelőknek ép oly kellemes szorakozást nyújt, mint a kevesebb technikával bíró zongora játszóknak, a mennyiben vannak a füzetben komplikáltabb és könnyebb modorban irt dalok is. Az egyes dallamok hű kifejezői a szöveg író által elért kívánt lelkiállapotnak; a zongora letétel csinos, szabatos és változatos s a mi a fő, nem esik a dallam rovására, sőt annak kiemelésére szöigál. Előnyére szolgál a lapnak az is, hogy az énekelni nem tudók kedvéért a zongora letétel úgy van alkalmazva, hogy a dalok ének nélkül is játszhatók, a mennyiben a zongorarész a dallamot teljesen magában foglalja. A mellékleten alkalmas iskolai gyermekdalokat ad a gyermekek kedélyének megfelelő zövegekre írva s ennél fogva iskolai dalokul is a legcélszerűbben használhatók. Közül a mellékleten régi magyar hallgató nótákatis, oly szerzőktől, a kik már rég feledésbe mentek s koszorútan sirban aluszszák álmukat. Végül az „Eredeti M. Daltár” czélul tüzte ki azt is, hogy utat, módot nyújtson az ifjabb zeneszerző nemzedéknek arra nézve, hogy műveiket a nagy közönségnek bemutatthassák. Felhívja tehát mind azokat, a kik zeneszerzéssel foglalkoznak, de szerzeményekkel még a nagy közönség elé nem léphettek, műveik beküldésére, hogy alkalomszerűleg, esetleg átjavitva a „Daltár”-ban közöltesse. A lap előfizetési ára: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 60 kr. Gyűjtőknek 5 előfizető után tiszteletpéldány. Előfizethetni a szerkesztőségnél Déván (Hunyadmegye.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabona konjunktura.

Márczius eleje minden esztendőben nevezetes határidő a tavaszi határidő kötelezettségek lebonyolítása. Sokat vitatkoztak a felett — írja a „Magyar Pénzügy” közgazdasági szaklap, hogy a gabonaüzletben a tavaszi határidő bir-a nagyobb jelentőséggel. Mindkettő nagy jelentőséggel bír, mert lényegesen hozzájárulnak az árak szabályozásához, de részünkről azokhoz csatlakozunk, kik a tavaszi határidő üzletnek tulajdonitanak nagyobb fontosságot. — Ezek előre bocsátása után sietünk konstatálni, hogy a f. évi tavaszi határidő még különös fontossággal is bírt, mert a vidéki spekuláció is több évi szünetelés után élénk részt vett a határidő üzletben.

Néhány év előtt a vidék tudvalevőleg nagy és érzékeny veszteséget szenvedett határidei üzletekben. A vidék azonban a veszteségeken okult és a folyó gabonacampagneban általában szerencsésen operált. Ugyzólvá teljesen magához ragadta a kiviteli üzletet és a határidei kötésekre vonatkozólag is oly körültekintéssel járt el, hogy a fővárosban az eljárás a legnagyobb feltűnést keltette.

Ugyane tárgyrol a „Magyar Kereskedők Lapja” a következő fontos megjegyzéseket teszi: A budapesti piacon kivételes állapotok uralkodnak a határidő üzleti kötelezettségek lebonyolítása folytán, mert a buzatulajdonosok nem árjuk előnyös értékesítésében lelik hasznukat, hanem határidő köteleveik olcsó visszaszerzésében. És így dacára a csekély hozatalnak, piacunkon mindig túlnyomó kínálat fejlődik, midőn a határidő árak esnek. Míg ezen egészségtelen viszony nem szűnik meg, addig az üzlet lényeges javulása alig várható. A kiviteli állomásokon sokon folyton vesz búzát és árpát s az állomásokon fizetett buzáarak 30—40 krral is magasabbak, hasonlítva a budapesti piacon elért árakhoz. A külföldi piacok csendes irányzatot jelentenek. Magyarországon a buza árállások a legolcsóbbak az összes termelő országok közt, pedig tény, hogy úgy a termelő, mint a fogyasztó államokban a buzaminőségek hiányosak és a jó buzaminőségek csakis hazánkban kaphatók. — Minthogy azonban a budapesti piacon a beraktározott búzáknak többnyire keverték és a kiviteli csak egyenlő származású keres, a kiviteli ezután is mellőzni fogja a budapesti piactól olcsóbb áru daczára és inkább magasabb árakon állomásokon fogja szükségletét beszerezni, mert a kivitelnél az árkülönbözet nem játszik szerepet és a jó minőség a fődolog. Gazdáink különben igen okoszen viselik magukat Budapest és Bécs baises-törekvéseivel szemben, mert vajmi kevés a

kinlát és így alurol az ajánlatok legkevésbé sem eszkö-
zölnék nyomást a nagy piacokra.

Legközelebb már az időjárás is nagy szerepet fog
átadni és döntő befolyást gyakorolnának a vetések állá-
sáról és fejlődéséről érkező hírek az üzlet fejlődésére.

Gazdasági vegyesek.

* **A lisztüzlet helyzete.** Fekete lisztfajokra nézve
a lisztüzletben az élénk kereslet következtében még min-
dig szilárd a hangulat, míg a finom lisztek már hosszabb
idő óta elvannak hanyagolva. Kiviteli üzletünket illetőleg
semmi újat nem jelenthetünk. Itt ott — írja a „Magyar
Kereskedők Lapja” — mutatkozik ugyan némi hajlam a
vételhez, említésre méltó kötések azonban nem jöttek létre.

— **Gépgyárosok kartellje.** Magyar és osztrák
gépgyárosok kartell alakítását tervezik. A kartell célja
természetesen az árak felemelése, a mi keresztül is vihető,
mert egyfelől a védvám véd a kölföldi verseny ellen és
másfelől a szükséglet emelkedik. Ez ugyan határozott
kiszákmányolása a fogyasztóknak, de mintán vannak már
„szakemberek”, a kik elismerik a kartellek jogosultságát,
egyáltalán nem tartják tisztességtelenségnek az árak
mesterséges felhajlását.

* **Kedvezmény lapunk olvasói részére.** Lapunk
olvasói a „Magyar Gazdák Évkönyve budapesti utmutató-
tával” című díszes kötetű, tartalomdus munkát egy forint
50 kr bolti ár helyett egy forint kedvezmény árban ren-
delhetik meg a Franklin-társulatnál Budapesten Egyetem-
utca 4. — A „Magyar Gazdák Évkönyve” gazdag tar-
talmából közöljük a következő címeket: 1) Vázlatok 1888.
évi gazdaságunkról. 2) A mezőgazdák életbiztosítása. 3)
Bortermelésünk. 4) A tejkereskedelem. 5) A vaj hibái és
ezek keletkezése. 6) Hus és növénygyógyászatok. 7) Buza-
termelés és fogyasztás. 8) Amerika hanyatló versenye. 9)
Kertészeti könyvvezetés. 10) Nemzetközi vámegyesületek.
11) Uj buzaszállítási rendszer. 12) A dohánytermelésről.
13) A fegyver és vadászati adó. 14) A szeszadó. 15) A
gabona vitel díja. 16) Adó és fogyasztási illetéki díjje-
zők. A becses könyv függelékeül egy „B u d a p e s t i
U t m u t a t ó” van csatolva, mely szakmák szerint ren-
dezve, bevásárlásainkúál, valamint terményeink eladásánál
tájékoztasson. — Az itt ajánlt munka össze nem tévesz-
tendő a Kodolányi-féle hason című évkönyvvel, melynek
ára két forint. — Megrendelések postautalványon a Frank-
lin-társulat magyar irodalmi intézethez küldendők.

* **„Magyar Kereskedők Évkönyve”** címmel már
ötödik évfolyamban jelenik meg egy munka, melynek
céljességét eléggé bizonyítja az hogy immár ötödik
kötete jelenik meg. — A csinos vászonkötésű könyv tar-
talmából közöljük a következő címeket: 1) Vázlatok 1888.
évi kereskedelmünkről. 2) Üzleti viszonyok Bosznia és Hercegovinában. 3) Mester-
séges áralakulások. 4) Válságok és azok okai. 5) Ipari
válságok. 6) Tömeges forgalom és készletelés. 7) Vasuti
szabályzatok a külforgalomban. 8) Az elmúlt év kartell-
statistikája. 9) A tisztességes reklámról. 10) A valuta
helyreállításáról. 11) A vasuti díjszabásokról. 12) A dohány
egyedáruságról stb. — A kitűnő könyv függelékeül csat-
olva van egy „Budapesti utmutató”, mely a legkiválóbb
fővárosi üzletek jegyzékét tartalmazza. — A „Magyar
Kereskedők Évkönyve Bpesti Utmutatóval” bolti ára egy
forint 50 kr — lapunk olvasói azonban egy forint kedvezmény
árban rendelhetik meg a Franklin-társulat magyar iro-
dalmi intézetnél Bpestben Egyetem-utca 4.

* **A pénzbiőség a központi helyeken még mindig**
tartós és a jegybankok kimutatásai elég bőséges pénz-
állományt konstátálnak. Mindazáltal nincs hiány hangok-
ban — különösen Németországban, — melyek a nagy
pénzbiőséget mesterséges eszközök befolyásának tulajdo-
nitják és a pénztár olesóságát főleg arra vezetik vissza,
hogy a haute-finance áldozatok árán is fenntartja a pénz
olesóságát. A ringek és kartelek idejében nem lehet cso-
dálkozni a felett, hogy a pénzhatalmak is egyesülnek a
pénz-ár megállapítására vagy szabályozására nézve.

* **Csavar, csavartok és szegecsgyár.** Már ré-
gebben felmerült az eszme írja a „Magyar Kereskedők
Lapja” Magyarországon egy csavar, csavartok és szegecs-
gyárt alapítani és ma örömmel konstátáljuk, hogy ezen
eszme valóstítása immár határozott tény. E gyár alapítása
bizonyára élénk megejégedést fog előidézni fogyasztói
körökben, mert a magyar fogyasztás e cikkben eddig
többnyire osztrák gyáraktól lett ellátva.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.
Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS.

2311—1888.

tkvi

Arverési hirdetemny.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság
által közzétetik, hogy
Nagyzebani Albina takaré és hitelintézetnek Mihó Nikulai
és Puja Nikulai ellen 255 forint tőke, ennek 1884. évi november 5-től
járó 8% kamata 8 forint 50 kr költség, valamint jelenlegi kérésért

3 forint követelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedő Mihó
Nikulainak a farkastelki 180. számú telekjegyzőkönyvben A+1—31.
rendsám alatt foglalt fekvéségei 764 forint 30 kr megállapított kikiál-
tási árban és Puja Nikulainak a farkastelki 183. sz. telekjegyző-
könyvben A+1—21. rendszám alatt foglalt fekvéségei 836 forint 66
kr megállapított kikiáltási árban farkastelke község előljárási
helyiségében

1889. évi április hó 8-án délelőtt 10 órakor

tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áról is eladatnak.
Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10 %-át kész-
pénzben vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfo-
lyammal számított ovadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a
kiküldött kezéhez letenni.

A vételár pedig vásárló 2 egyenlő részben az árverés jogerőre
jutása után 30 és 60 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett
királyi adó, mint letétbirtalhoz lefizetni.

Különben az árverés megállapított feltételei alóli telekkönyvi
hatóságnál a hivatalos órák alatt és Farkastelke község előljárási-
gánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
Nagyenyeden, 1888. december 14.

Csegezi,
kir. aljbíró.

Sz. 2312—1888.

tkvi

Arverési hirdetemny.

A nagyenyedi királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság
közli, hogy

a nagyzebani albina hitelintézet végrehajtató 200 forint tőke,
ennek 1886. évi február 1-től járó 6% kamata 8 forint 50 kr költség,
valamint jelenlegi 3 forint 50 kr követelésének kielégítése végett
Mihelozán Györgynek az Ohába 224 sz. telekjegyzőkönyvben A+1.
2. 3. 4. 5. 7. 8. 10. 12. 13. 15. és 20. rendszám alatt foglalt fekvé-
ségei 1260 forint megállapított kikiáltási árban Ohába község előljárá-
si helyiségében

1889. évi április hó 10-ik napján délelőtt 10 órakor

tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áról is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10 %-át készpénz-
ben vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfo-
lyammal számított ovadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött
kezéhez letenni. Az Albina takaré és hitelintézet kivételével.

A vételár pedig vásárló az árverés jogerőre jutása után 3
egyenlő részben, 15, 30 és 45 nap alatt köteles a feltételekben meg-
nevezett kir. adó, mint bírói letéti hivatalhoz lefizetni.

Különben az árverési feltételek a megállapított feltételei alóli
tkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Ohába község előljárási-
gánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
Nagyenyeden, 1888. december 14.

Csegezi,
kir. aljbíró.

Sz. 3504—1888.

tkvi

Arverési végzés.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság
által közzétetik, hogy

Gödrí Janosnak, Kaluser Irifán elleni végrehajtási ügyében,
végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 140 forint tőkekövetelés és
ennek 1886. évi január hó 11-ik napjától járó 8% kamatai 12 forint
50 kr perbeli, 5 forint 15 kr végrehajtási már megállapított, valamint
jelenlegi 6 forint 50 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése
végett, végrehajtást szenvedő Kaluser Irifának a maroscsusi 38
sz. tjkvben A+7. rendsz. 504. 505. 506. hrsz. alatt foglalt ingatlai-
naira 266 forint megállapított kikiáltási árban elrendelte.

Az árverés 1889. évi április hó 27-ik napján d. e. 10
órákor Maroscsus községében fog megtartatni.

Az árverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak
az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben vagy ovadékképes
értékpapirban letenni.

Vevő köteles a vételár az árverés jogerőre emelkedése után 2
egyenlő részben, 15 és 30 nap alatt minden egyes vételári részlet
után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt a nagy-
enyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.
Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság,
mint telekkönyvi hatóságnál és Maroscsus község előljárási-gánál te-
kinthetők meg.

Az elrendelt árverés a fennirt tjkvben feljegyeztetni, végre az
árverési hirdetemny törvényszabta módon közzétetni rendeltetik.
Ezen végzés a keresetre hozott első végzésre előirt szabályok
szerint kézbesítendő.

Miről érdekeltek értesítendő.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál.
Nagyenyeden, 1888. évi-december hó 31-én.

Csegezi,
k. aljbíró.

4644—1888.

tkvi

Arverési hirdetemny.

A nagyenyedi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság által
közzétetik, hogy

a Kisbirtokosok országos földhitelintézetének, Hirsága Gligor
elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási ár-
verés 27 forint 71 kr tőkekövetelés és ennek még pedig 5 forint 19 krnak
1886. okt. 14-től 11 forint 26 krnak 1887. okt. 14. napjától járó 6% ka-
matai 1% bírság fejében, 22 kr hátralék, 5 kr korábbi, 4 forint végre-
hajtás kérési, 8 forint 54 kr végrehajtási már megállapított, valamint je-
lenlegi 7 forint 50 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett
végrehajtást szenvedett Hirsága Gligornak a kisaknai 111. sz. tjkvben
A+1—3. 5—27 rsz. a. foglalt ingatlanaira 445 forint megállapított
kikiáltási árban elrendelte.

Nyomatott Wokál Jánosnál Nagyenyeden, 1889.

Az árverés 1889. évi április hó 12-ik napján délelőtt 10
órákor Kisaakna községében fog megtartatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10
%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban letenni.

Vevő köteles a vételár az árverés jogerőre váltva után 2 egyenlő
részben 30 és 45 nap alatt, minden egyes vételár részlet után az
árverés napjától számított 6% os kamatokkal együtt a nagyenyedi
kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság
mint tkvi hatóságnál és Kisaakna község előljárási-gánál tekinthe-
tők meg.

A kir. járásbíró, mint tkönyvi hatóság
Nagyenyed, 1888. december 11-én

Csegezi,
kir. aljbíró.

1806—1888.

tkvi

Arverési hirdetemny.

A nagyenyedi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság által
közzétetik, hogy

Bedő Károlynak Millea Tagyer és társai elleni végrehajtási
ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 170 forint tőke-
követelés és ennek 1884 évi január hó 1-től járó 6% kamata 14 forint
50 kr perbeli, 7 forint 80 kr, végrehajtási már megállapított valamint
jelenlegi 7 forint 96 kr, és a még felmerülő költségeknek kielégítése
végett végrehajtást szenvedett Millea Tagyer és nejeének az Oláh
Lapadi 47 sz. tjkönyvben A+1 rend 83. 84. 870. 1262. 1333
1393. 1461. hrsz. alatt, valamint az O. Lapadi 324 sz. tjköbe Puja Todor
javára aljegyzeti A+1. rend 1789. 1790. hrsz. alatti ingatlanaira,
előbi 476 forint utobbi 22 forint megállapított kikiáltási árban elrendelte.

Az árverés 1889 évi április hó 8-ik délelőtt 8 órákor Oláh
Lapad község hazánál fog megtartatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának
10 %-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban leteni.

Vevő köteles a vételár az árverés jogerőre váltva után két
egyenlő részben az árverés jogerőre emelkedése után 30 és 60 nap
alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számí-
tandó 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatal mint bi-
rói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság
mint telekkönyvi hatóságnál és Oláh Lapad község előljárási-gánál te-
kinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál.
Nagyenyed 1888 november 22-én.

Csegezi,
kir. aljbíró

Nemes gyümölcsfa-oltványok,

a nagyenyedi Gyümölcsészeti Egylet által kivá-
lasztott kitűnő fajokból. 4—5 évesek. Magastör-
zsűek. Darabja 35 kr. Egyleti tagoknak 25 kr.
Alma fajok: Batul, Ponyik, piros Gyógyi stb.
Körtézfajok: Nyári és őszi Bergamot, Pendár, Sán-
dor ezár, Ferdinánd trónörökös, Bezy, de May,
Gróf Zichy Ottó stb. A fajok valódiságáért az
egylet jót áll. Megrendelés dr. Winkler Albert
egyleti pénztárnoknál Nagyenyeden. 2-3

Rendkívüli feltűnést és méltó bámu- latot

kellenek mesés olesóságunknál fog-
va az egész continensen az én

Ezüst-Nikel-Remontoir

Zseb-órám

melyeknek csinos lánczozal együtt az ára csak

4 forint 50 kr darabonként.

Csupa véletlenség.

hogy ezen esodaszép, másodperceze szabályozott a elromolha
talan szerkezetű remontoir-órákat lánczozal együtt 4 forint
80 kr mesés áron árusíthatom. Az órák mutatá szerkezet-
tel s lapos üveggel vannak ellátva s kules nélkül felbuzhatók
s 3 évi kezeséget vállalok értük írásbelileg. — Ilyen kedvező
a-kalom nem egyhamar lesz megint, a készlet fogyatékán van
ezért siessen mindenki megszerezni ez órákat, melyet kétszere
áron sem lehet sehoh megkapni. — Kész fizetés vagy utánvét
mellett megküldi a GRÜNSBERGER ZS. kiviteli árukatár
Bécs, II. Teréz-utca 1.

Figyelj világ! figyelj!

Varrógép

1 forint 50 krért.

Csodát mivel e gép, mindent kitűnően var, egy a legvastagabb
kelmét, mint a legfinomabb chiffont, jól dolgozik, csinos kiál-
lításu, aranyszinre befuttatott a díszére válik a salonnak.

Menthetetlen hiba, ha hiányzik valamely hártartás-
ból e gép. — Ki hitte volna, hogy 1 forint 95 krért varró-
gépet lehet előállítani. — E gépek rejtentő kelesdősége van,
rendeljen hát mindenki sürgősen, mivel nem sokára elfogy.
Levelezőlapot meg lehet rendelni. Kész fizetés vagy utánvét
mellett megküldi a GRÜNSBERGER ZS. kiviteli árukatár
Bécs II. Teréz-utca 1.